

AD 505

РЕГИОНАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА КУЛТУРАТА И ОБРАЗОВАНИЕТО

Приета: Прот. № 15 от 16.10.06 г., изм. прот. 11 от 17.09.2011; изм. прот. № 15 от 24.06.2016г.

Лектор: Доц.д-р Таня Борисова

АНОТАЦИЯ

Дисциплината е посветена на преглед на историческото развитие и законовото основание за съществуване на регионални структури, занимаващи се с управлението на науката и образованието. Проследява се начинът, по който се реализира държавната политика в областта на културата и образованието на регионално ниво. Анализират се правомощията и отговорностите на управленските структури към областта, общината, конкретния потребител. Акцентира се върху сложната структура на регионалното управление в контекста на държавната политика и европейските реалности.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Чрез дисциплината се цели магистрите да разширят познанията си по администрация и управление на културата и образованието в регионален и държавен план. Магистрите получават знания необходими за професионалната им реализация в посока:

- законовите основания за съществуването на регионални структури за управление на образованието и културата;
- възможностите за развитието на управленската култура на държавните служители, работещи в съответните администрации;
- предизвикателствата пред публичната администрация в областта на културата и образованието;
- актуалното състояние на управляваните структури в културата и образованието;
- предизвикателствата пред съвременното управление на културата и образованието;

Третираната в лекционния курс материя е актуална за регионалното развитие и публичната администрация, като способства за формиране у магистрите на умения за: критично отношение към досегашния опит в администрацията; способност за самостоятелен компетентен анализ на текущите събития в образованието и културата; използване на познанията си по регионално управление на образованието и културата в условията на приобщаването на България към Европейския съюз.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината се съобразява с натрупаните знания в обучението по специалност „Публична администрация” за бакалаври.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	Общ
Публична администрация магистри	Задължителна	8					40		40	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Историческо развитие на управлението на образованието и културата в най-новата история на България. Формиране на светския характер на културата и образованието в България. Приемане на първите закони. Структуриране на управлението на културата и образованието в държавен план. Промяна в наименованията на съответните министерства.

Тема 2. Закон за народната просвета – приемане, поправки, последна редакция. Точно формулиране на правата и задълженията на контролиращите образованието институции. Стратегия за развитие на средното образование. Устройствени правилници на МОМН и РИО.

Тема 3. Ролята на Областната администрация в процеса на управление на образованието. Ролята на Общинските администрации.

Тема 4. Министерството на образованието, младежта и науката – държавната политика в развитието на средното и висшето образование; Обсъждане на варианти за нов закон за образованието. Правомощия на регионалните инспекторати по образованието. РИО като контролиращ, координиращ и управляващ образованието в региона орган на МОМН.

Тема 5. Закон за висшето образование. Автономия на ВУ. Акредитация на ВУ. Регионална политика по отношение на висшето образование.

Тема 6. Управление на училището. Права и отговорности на Педагогическия съвет. Роля на Училищното настоятелство. Двойна подчиненост на общинските училища – кмет и РИО; Управление на предучилищното възпитание / ОДЗ, ЦДГ и полудневни детски градини/.

Тема 7. Финансиране на средното образование – ролята на Общинската администрация; Наредби и правилници, формиращи числеността на персонала и числеността на паралелките. Делегиран бюджет. Финансова децентрализация и управление на бюджета на училището и детската градина.

Тема 8. Закон за развитие на културата - приемане, поправки, последна редакция. Точно формулиране на правата и задълженията на контролиращите културата институции. Устройствени правилници на МК и на областните и общински културни институти.

Ролята на Областната администрация в процеса на управление на културата. Ролята на Общинските администрации.

Тема 9. Закон за читалищата – политика на Читалищните настоятелства в Бургаски регион. Мястото и функцията на читалищата като пазители на българския национален дух и култура.

Тема 10. Областни и общински културни институции. Финансиране, стратегия за развитие; опазване на националните паметници на културата в Бургаски регион. Европейски програми за финансиране на културата и културно-историческото наследство. Мястото на публичните администрации в регионалното управление на образованието и културата.

КУРСОВА ЗАДАЧА

На магистрите се предлага възможност за подготовка на проект по проблем, свързан с регионалното управление на образованието или на културата. В деня на изпита се провежда събеседване въз основа на проекта и неговата тематика.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Придобитите знания и умения на магистрите по дисциплината се оценяват чрез писмен изпит – тест, който съдържа основни въпроси от преподадените теми.

При формирането на крайната оценка се взема предвид качеството на разработения магистърски проект.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

ЗАКОНИ :

1. Закон за народната просвета.
2. Закон за висшето образование.
3. Закон за развитие на културата.
4. Закон за научните степени и звания.
5. Правилник за приложение на Закона за народната просвета.
6. Устройствен правилник на Министерството на образованието, младежта и науката.
7. Правилник за устройството и дейността регионалните инспекторати по образованието.
8. Закон за читалищата.
9. Закон за защита на меценатството.

АВТОРИ:

1. Бижков, Г. Алтернативното образование.- Стратегии на образователната и научната политика, кн. 1., 2002.
2. Дайнов, Ев. «Науката е слънце». Реформата на училищното образование в следкомунистическа България. НБУ., С., 2010.
3. „Европа 2020“: Комисията предлага нова икономическа стратегия.- Новини на Европейската комисия, Брюксел, 03.2010 http://ec.europa.eu/news/economy/100303_bg.htm).
4. Европа 2020. Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Европейска комисия, Брюксел, 2010 http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_BG_ACT_part1_v1.pdf
5. Заключение на Европейския съвет., Брюксел, 03.2010 http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/BG/ec/113600.pdf
6. Зиятдинова, Ф. Российская образовательная политика в свете зарубежного опыта., М., 2006.
7. Концепция за развитие на Република България приета от Съвета за развитие към Министерски съвет. www.government.bg/fce/001/0211/files/progr_concept.doc
8. Образование в Република България.- Национален статистически институт, С., 2010
9. Педагогика. Под ред. Пламен Радев. П., 2007.
10. Станев. Ст. Научно осигуряване на държавната политика в образованието и науката. - Стратегии на образователната и научната политика, кн. 2., 2005.

11. Шамов, М. Към държавната политика в сферата на образованието. –Научни трудове на Русенския университет, том 48, серия 7, 2009.

AD 505

РЕГИОНАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА КУЛТУРАТА И ОБРАЗОВАНИЕТО

Специалност: Публична администрация - магистри

Лектор: Доц. д-р Таня Борисова

1. Историческо развитие на управлението на образованието и културата в най-новата история на България. Формиране на светския характер на културата и образованието в България. Приемане на първите закони.
2. Структуриране на управлението на културата и образованието в държавен план.
3. Закон за народната просвета – приемане, поправки, последна редакция. Точно формулиране на правата и задълженията на контролиращите образованието институции.
4. Устройствени правилници на МОН и РИО.
5. Ролята на Областната администрация в процеса на управление на образованието. Ролята на Общинските администрации.
6. Министерството на образованието и науката – държавната политика в развитието на средното и висшето образование;
7. Стратегия за развитие на средното образование 2006 -2016 година.
8. Правомощия на регионалните инспекторати по образованието. РИО като контролиращ, координиращ и управляващ образованието в региона орган на МОН.
9. Закон за висшето образование. Автономия на ВУ.
10. Управление на училището. Права и отговорности на Педагогическия съвет. Роля на Училищното настоятелство.
11. Двойна подчиненост на общинските училища – кмет и РИО; Управление на предучилищното възпитание / ОДЗ, ЦДГ и полудневни детски градини/.
12. Закон за развитие на културата -. приемане, поправки, последна редакция. Точно формулиране на правата и задълженията на контролиращите културата институции.
13. Устройствени правилници на МК и на областните и общински културни институти.
14. Ролята на Областната администрация в процеса на управление на културата. Ролята на Общинските администрации.
15. Закон за читалищата – политика на Читалищните настоятелства в Бургаски регион. Мястото и функцията на читалищата като пазители на българския национален дух и култура.
16. Областни и общински културни институции. Финансиране, стратегия за развитие; опазване на националните паметници на културата в Бургаски регион.
17. Мястото на публичните администрации в регионалното управление на образованието и културата.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Закон за народната просвета.

2. Закон за висшето образование.
3. Закон за развитие на културата.
4. Закон за научните степени и звания.
5. Правилник за приложение на Закона за народната просвета.
6. Устройствен правилник на Министерството на образованието и науката.
7. Правилник за устройството и дейността регионалните инспекторати по образованието.
8. Закон за читалищата.
9. Закон за защита на меценатството.
10. Списание „Управление на образованието“.
11. Ръководство за работата на директора и учителя.
12. Уокър Рейвън; Дзен мениджерът; Фокус; София 2000.